

5. Skole, oplysningsarbejde og anden kulturel virksomhed.

5.01. Skolevæsenet.

Folkeskolen i Grønland er en statsskole, der administreres efter L 152 1967 om skolevæsenet i Grønland. I henhold til loven forestås den stedlige ledelse af det samlede skolevæsen af en skoledirektion med en skoledirektør som forretningsfører. Loven fastsætter 7 års undervisningspligt og åbner mulighed for oprettelse af børnehaveklasser for elever under den undervisningspligtige alder. Der gives endvidere i videst muligt omfang et tilbud om yderligere skolegang i 8.-10. og evt. også i 11.-12. skoleår. Eleverne kan afslutte med afgangsprøve eller udvidet afgangsprøve.

Der er generelt tilvejebragt mulighed for særlig undervisning af dansktalende skoleelever med henblik på at give disse en undervisning svarende til den, der i henhold til lov om folkeskolen meddeles elever i den danske folkeskole på tilsvarende klassetrin.

Grønland er inddelt i 17 skoledistrikter, der hver ledes af en ledende skoleinspektør, hvortil kommer yderligere et skoledistrikt omfattende elever i Danmark. Der undervises på i alt 94 skolesteder fordelt på byer og bygder, hvortil kommer undervisning i Danmark. Det samlede antal skoleelever, inklusive børnehaveklassebørn, er pr. 1. januar 1979 12.894. I skoleåret 1979-80 forventes tallet at falde til 12.370, og i skoleårene 1980-81 og 1981-82 forventes der at være henholdsvis 12.100 og 11.600 elever. Dette fald i det samlede elevtal giver på grund af aldersfordelingen ikke umiddelbart tilsvarende fald i lokale- og lærerbehold.

På grund af geografiske og trafikale forhold må en del skoleelever anbringes på kostskoler eller elevhjem i Grønland og i Danmark. Pr. 1. januar 1980 vil der være ca. 650 elever på kostskoler i Grønland og ca. 350 i Danmark. Disse tal antages at være nogenlunde konstante i de nærmest kommende år.

Elever over den undervisningspligtige alder, der henvises til skolegang i Danmark, anbringes fortrinsvis på 4 kostskoler, en i Almindingen på Bornholm, en i Skibsby ved Hjørring, en i Torslunde ved Tåstrup samt kostskolen i Kolby på Samsø. Skolernes samlede kapacitet udgør 250 elevpladser. Desuden anbringes ca. 100 elever på danske efterskoler. Den administrative ledelse af skolegang i Danmark er henlagt til en ledende skoleinspektør, der samtidig fungerer som forstander for kostskolen i Torslunde ved Tåstrup.

Skolevæsenets samlede bygningsbruttoareal er på nuværende tidspunkt ca. 112.000 m², hvoraf 5.000 m² vedrører lejrskoler. Hertil kommer de 4 kostskoler i Danmark. Til undervisningsformål findes således i Grønland i byskoler 500 normalklasselokaler og 170 faglokaler og i bygdeskoler 135 normalklasselokaler og 19 faglokaler, i alt 635 normalklasselokaler og 189 faglokaler, hvortil kommer ca. 100 mindre undervisningslokaler i byer og 40 mindre lokaler i bygder. Der må i de kommende år påregnes en vis mindre stigning i antallet af lokaler. Ikke mindst vil en ønsket udvikling i retning af at sikre skolegang på hjemstedet for så mange elever som muligt fordrer en vis udbygning af faglokalekapaciteten i bygderne.

Den skolepsykologiske rådgivning i Grønland, der omfatter en afdeling ved skoledirektørembedet i Godthåb og en skolepsykolog i henholdsvis Egedesminde, Godthåb og Julianehåb, er under fortsat udbygning. Der er som led heri i 1979 etableret en skole for 14 psykisk udviklingshæmmede folkeskoleelever i Sukkertoppen, jfr. Akt 94 22/11 78.

Der har gennem nogen tid været arbejdet med planer om en revision af den gældende lovgivning om skolevæsenet i Grønland, blandt andet under hensyn til ønskelige organisatoriske og undervisningsmæssige ændringer, som er nødvendige forudsætninger for en harmonisk udvikling af folkeskolen i forbindelse med den almindelige samfundsudvikling, og som er en følge af de i de seneste år gennemførte ændringer i den danske folkeskole. Dette arbejde er blevet koordineret med planerne om at henhøre skolevæsenet i Grønland under det nye grønlandske hjemmestyres ressort, jfr. herved L 579 1978 om folkeskolen i Grønland, hvorefter folkeskolen nu snarligt kan forventes overført under hjemmestyret.